

Obsah

Úvod	10
Seznam zkratek	12
I. ZÁKONÍK PRÁCE	
Část první – Všeobecná ustanovení § 1 až 29	14
Hlava I – Předmět úpravy a vymezení pracovněprávních vztahů § 1 až 5	14
Hlava II – Smluvní strany pracovněprávních vztahů § 6 až 12	27
Díl 1 – Zaměstnanec § 6	27
Díl 2 – Zaměstnavatel § 7 až 11	29
Díl 3 – zrušen	32
Hlava III – zrušena	32
Hlava IV – Rovné zacházení a zákaz diskriminace § 16 a 17	32
Hlava V – Právní úkony § 18 až 29	45
Část druhá – Pracovní poměr § 30 až 73a	49
Hlava I – Postup před vznikem pracovního poměru § 30 až 32	49
Hlava II – Pracovní poměr, pracovní smlouva a vznik pracovního poměru § 33 až 39	54
Hlava III – Změny pracovního poměru § 40 až 47	74
Hlava IV – Skončení pracovního poměru § 48 až 73a	88
Díl 1 – Obecné ustanovení o rozvázání a skončení pracovního poměru § 48	88
Díl 2 – Dohoda § 49	92
Díl 3 – Výpověď, výpovědní doba a výpovědní důvody § 50 až 54	95
Oddíl 1 – Výpověď § 50 až 51a	95
Oddíl 2 – Výpověď daná zaměstnavatelem § 52	96
Oddíl 3 – Zákaz výpovědi dané zaměstnavatelem § 53 a 54	106
Díl 4 – Okamžité zrušení pracovního poměru § 55 a 56	108
Díl 5 – Společná ustanovení o rozvázání pracovního poměru § 57 až 61	110
Díl 6 – Hromadné propuštění § 62 až 64	112
Díl 7 – Další případy skončení pracovního poměru § 65 a 66	113
Díl 8 – Odstupné § 67 a 68	115
Díl 9 – Neplatné rozvázání pracovního poměru § 69 až 72	119
Díl 10 – Odvolání z pracovního místa vedoucího zaměstnance nebo vzdání se tohoto místa § 73 a 73a	122
Část třetí – Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr § 74 až 77	125
Část čtvrtá – Pracovní doba a doba odpočinku § 78 až 100	131
Hlava I – Obecná ustanovení o pracovní době a délka pracovní doby § 78 až 80	131
Hlava II – Rozvržení pracovní doby § 81 až 87	133
Díl 1 – Základní ustanovení § 81 až 84	133
Díl 2 – Pružné rozvržení pracovní doby § 85	134
Díl 3 – Konto pracovní doby § 86 a 87	135
Hlava III – Přestávka v práci a bezpečnostní přestávka § 88 a 89	135
Hlava IV – Doba odpočinku § 90 až 92	136

Díl 1 – Nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směny § 90 a 90a	136
Díl 2 – Dny pracovního klidu § 91	137
Díl 3 – Nepřetržitý odpočinek v týdnu § 92	137
Hlava V – Práce přesčas § 93 a 93a	138
Hlava VI – Noční práce § 94	139
Hlava VII – Pracovní pohotovost § 95	140
Hlava VIII – Společná ustanovení o pracovní době a době odpočinku § 96 až 99	140
Hlava IX – Zmocňovací ustanovení § 100	141
Část pátá – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci § 101 až 108	151
Hlava I – Předcházení ohrožení života a zdraví při práci § 101 a 102	151
Hlava II – Povinnosti zaměstnavatele, práva a povinnosti zaměstnance § 103 až 106	153
Hlava III – Společná ustanovení § 107 a 108	158
Část šestá – Odměňování za práci, odměna za pracovní pohotovost a srážky z příjmů ze základního pracovněprávního vztahu § 109 až 150	170
Hlava I – Obecná ustanovení o mzdě, platu a odměně z dohody § 109 až 112	170
Hlava II – Mzda § 113 až 121	183
Mzda při uplatnění konta pracovní doby § 120 a 121	189
Hlava III – Plat § 122 až 137	189
Hlava IV – Odměna z dohody § 138	233
Hlava V – Mzda nebo plat při výkonu jiné práce § 139	234
Hlava VI – Odměna za pracovní pohotovost § 140	236
Hlava VII – Společná ustanovení o mzdě, platu, odměně z dohody a odměně za pracovní pohotovost § 141 až 144	238
Hlava VIII – Srážky z příjmu z pracovněprávního vztahu § 145 až 150	245
Díl 1 – Obecná ustanovení § 145 a 146	245
Díl 2 – Pořadí srážek ze mzdy § 147 až 150	245
Část sedmá – Náhrada výdajů v souvislosti s výkonem práce § 151 až 190	248
Hlava I – Obecná ustanovení o náhradách poskytovaných zaměstnanci v souvislosti s výkonem práce § 151 až 155	248
Hlava II – Poskytnutí cestovních náhrad zaměstnanci zaměstnavatele, který není uveden v § 109 odst. 3 § 156 až 172	250
Díl 1 – Cestovní náhrady při pracovní cestě nebo při cestě mimo pravidelné pracoviště § 156 až 164	250
Díl 2 – Náhrady při přeložení a dočasném přidělení § 165	254
Díl 3 – Cestovní náhrady při zahraniční pracovní cestě § 166 až 171	254
Díl 4 – Náhrady při výkonu práce v zahraničí § 172	257
Hlava III – Poskytnutí cestovních náhrad zaměstnanci zaměstnavatele, který je uveden v § 109 odst. § 173 až 181	257
Díl 1 – Obecná ustanovení § 173 a 174	257
Díl 2 – Odchylky při poskytnutí cestovních náhrad při pracovní cestě § 175 a 176	258

Díl 3 – Náhrada při přijetí a přeložení § 177 a 178	259
Díl 4 – Odchylky při poskytnutí cestovních náhrad při zahraniční pracovní cestě § 179 a 180	259
Díl 5 – Náhrady při výkonu práce v zahraničí § 181	260
Hlava IV – Společná ustanovení o cestovních náhradách § 182 až 189	260
Hlava V – Náhrada za opotřebení vlastního nářadí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce § 190	268
Část osmá – Překážky v práci § 191 až 210	269
Hlava I – Překážky v práci na straně zaměstnance § 191 až 205	269
Díl 1 – Důležité osobní překážky v práci § 191 až 199	269
Mateřská a rodičovská dovolená § 195 až 198	272
Jiné důležité osobní překážky v práci § 199	276
Díl 2 – Překážky v práci z důvodu obecného zájmu § 200 až 205	277
Hlava II – Společná ustanovení o překážkách v práci na straně zaměstnance § 206	281
Hlava III – Překážky v práci na straně zaměstnavatele § 207 až 210	282
Jiné překážky v práci na straně zaměstnavatele § 208 až 210	282
Část devátá – Dovolená § 211 až 223	284
Hlava I – Základní ustanovení § 211	284
Hlava II – Dovolená za kalendářní rok, její poměrná část, výměra dovolené a dovolená za odpracované dny § 212 až 214	284
Díl 1 – Dovolená za kalendářní rok a její poměrná část § 212 a 213	284
Díl 2 – Dovolená za odpracované dny § 214	285
Hlava III – Dodatková dovolená § 215	285
Hlava IV – Společná ustanovení o dovolené § 216 až 223	287
Díl 1 – Obecné ustanovení § 216	287
Díl 2 – Čerpání dovolené § 217 až 219	287
Díl 3 – Hromadné čerpání dovolené § 220	289
Díl 4 – Změna zaměstnání § 221	289
Díl 5 – Náhrada za dovolenou § 222	289
Díl 6 – Krácení dovolené § 223	290
Část desátá – Péče o zaměstnance § 224 až 247	297
Hlava I – Pracovní podmínky zaměstnanců § 224 až 226	297
Hlava II – Odborný rozvoj zaměstnanců § 227 až 235	297
Zvýšení kvalifikace a kvalifikační dohoda § 231 až 235	299
Hlava III – Stravování zaměstnanců § 236	301
Hlava IV – Zvláštní pracovní podmínky některých zaměstnanců § 237 až 247	301
Díl 1 – Zaměstnávání fyzických osob se zdravotním postižením § 237	301
Díl 2 – Pracovní podmínky zaměstnankyň § 238	301
Díl 3 – Pracovní podmínky zaměstnankyň, zaměstnankyň-matek, zaměstnanců pečujících o dítě a o jiné fyzické osoby § 239 až 241	302
Díl 4 – Přestávky ke kojení § 242	303

Díl 5 – Pracovní podmínky mladistvých zaměstnanců § 243 až 247	303
Část jedenáctá – Náhrada škody § 248 až 275	305
Hlava I – Předcházení škodám § 248 a 249	305
Hlava II – Odpovědnost zaměstnance za škodu § 250 až 264	313
Díl 1 – Obecná odpovědnost § 250	313
Díl 2 – Odpovědnost za nesplnění povinnosti k odvrácení škody § 251	313
Díl 3 – Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, kteřé je zaměstnanec povinen vyúčtovat a odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů § 252 až 256	318
Oddíl 1 – Odpovědnost za schodek na svěřených škodách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat § 252 až 254	318
Oddíl 2 – Odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů § 255 a 256	323
Díl 4 – Rozsah náhrady škody § 257 až 260	324
Díl 5 – Společná ustanovení o odpovědnosti zaměstnance za škodu § 261 až 264	326
Hlava III – Odpovědnost zaměstnance za škodu § 265 až 271	331
Díl 1 – Obecná odpovědnost § 265	331
Díl 2 – Odpovědnost při odvrácení škody § 266	332
Díl 3 – Odpovědnost na odložených věcech § 267	335
Díl 4 – Rozsah náhrady škody při obecné odpovědnosti, odpovědnosti při odvrácení škody a odpovědnosti na odložených věcech § 268	337
Díl 5 – Společná ustanovení o odpovědnosti zaměstnavatele za škodu § 269 až 271	337
Hlava IV – Společná ustanovení o odpovědnosti za škodu § 272 až 274	338
Hlava V – Zabezpečení při pracovních úrazech a nemocech z povolání § 275	338
Část dvanáctá – Informování a projednání, působnost odborové organizace, rada zaměstnanců a zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci § 276 až 299	339
Hlava I – Základní ustanovení § 276 a 277	339
Hlava II – Informování a projednání § 278 až 280	340
Hlava III – Rada zaměstnanců a zástupce pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci § 281 až 285	342
Hlava IV – Působnost odborové organizace § 286 a 287	345
Hlava V – Přístup k nadnárodním informacím § 288 až 299	346
Evropská rada zaměstnanců ustavená podle zákona § 296 a 299	350
Část třináctá – Společná ustanovení § 300 až 363	353
Hlava I – Množství práce a pracovní tempo § 300	353
Hlava II – Základní povinnosti zaměstnanců a vedoucích zaměstnanců vyplývající z pracovního poměru nebo dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, jiné povinnosti zaměstnanců, zvláštní povinnosti některých zaměstnanců a výkon jiné výdělečné činnosti § 301 až 304	354
Hlava III – Vnitřní předpis § 305 a 306	364
Hlava IV – Mzdová, platová a ostatní práva § 307	368

Hlava V – Agenturní zaměstnávání § 307a až 309	369
Hlava VI – Konkurenční doložka § 310 a 311	371
Hlava VII – Osobní spis, potvrzení o zaměstnání a pracovní posudek § 312 až 315	372
Hlava VIII – Ochrana majetkových zájmů zaměstnavatele a ochrana osobních práv zaměstnance § 316	373
Hlava IX – Zvláštní povaha práce některých zaměstnanců, vyloučení pracovněprávního vztahu a vyslání k výkonu práce na území jiného členského státu Evropského společenství § 317 až 319	374
Hlava X – Oprávnění odborových organizací, organizací zaměstnavatelů a kontrola v pracovněprávních vztazích § 320 až 323	375
Hlava XI – zrušena	383
Hlava XII – Zajištění závazků a smrt zaměstnance § 327 a 328	383
Hlava XIII – Zánik práva, vrácení neprávem vyplacených částek a uplynutí doby § 330, 331 a 333	385
Hlava XIV – Doručování § 334 až 337	388
Hlava XV – Přejedání práv a povinností z pracovněprávních vztahů a zánik práv a povinností z pracovněprávních vztahů, a přechod výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů § 338 až 345	391
Díl 1 – Přejedání práv a povinností z pracovněprávních vztahů a zánik práv a povinností z pracovněprávních vztahů, je-li zaměstnavatelem fyzická osoba § 338 až 342	391
Díl 2 – Přejedání výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů § 343 až 345	393
Hlava XVI – Zvláštní úprava pracovního poměru zaměstnanců s pravidelným pracovištěm v zahraničí § 346	394
Hlava XVII – Zvláštní zákazy a výklad některých pojmů § 346a až 350a	395
Hlava XVIII – Průměrný výdělek § 351 až 362	397
Díl 1 – Obecná ustanovení § 351 až 353	397
Díl 2 – Rozhodné období § 354	398
Díl 3 – Pravděpodobný výdělek § 355	398
Díl 4 – Formy průměrného výdělku § 356	399
Díl 5 – Společná ustanovení o průměrném výdělku § 357 až 362	399
Hlava XIX – Ustanovení, kterými se zapracovávají předpisy Evropské unie a ustanovení, od kterých není možné se odchýlit § 363	402
Část čtrnáctá – Přejedání a závěrečná ustanovení § 364 až 396	403
Hlava I – Přejedání ustanovení § 364 až 394	403
Díl 1 – Odpovědnost zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání § 365 až 393	405
Oddíl 1 – Obecné ustanovení § 365	405
Oddíl 2 – Rozsah odpovědnosti a zproštění se odpovědnosti § 366 až 368	406
Oddíl 3 – Druhy náhrad § 369 až 374	407
Oddíl 4 – Druhy náhrad při úmrtí zaměstnance § 375 až 379	409
Oddíl 5 – Společná a zvláštní ustanovení o odpovědnosti za škodu § 380 až 393	411

Díl 2 – Použití ustanovení o náhradě mzdy, platu nebo odměny z dohody o pracovní činnosti při dočasné pracovní neschopnosti (karanténě) a některých dalších ustanovení § 393a	415
Díl 3 – Použití prováděcích právních předpisů § 394	416
Hlava II – Závěrečná ustanovení § 395 a 396	417
Přechodná ustanovení	421
Seznam odkazů	426
Příloha k zákonu č. 262/2006 Sb.	433

II. PROVÁDĚCÍ PŘEDPISY PODLE § 394 ZÁKONÍKU PRÁCE

NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků	438
NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí	449
VYHLÁŠKA č. 288/2003 Sb., kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným ženám, kojícím ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání	453

III. VYBRANÉ PROVÁDĚCÍ PŘEDPISY

NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí	465
NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 483/2012 Sb., o úpravě náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, o úpravě náhrady za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti nebo při invaliditě a o úpravě náhrady nákladů na výživu pozůstalých (úprava náhrady)	473
NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu	478

IV. SEZNAM VYBRANÝCH PROVÁDĚCÍCH A SOUVISÍCÍCH PŘEDPISŮ

Prováděcí předpisy	489
Souvisící předpisy	490

V. ŘEŠENÍ NEJČASTĚJŠÍCH OTÁZEK

1. Postavení organizačních složek státu v pracovněprávních vztazích	493
2. Absolutní a relativní neplatnost pracovněprávních úkonů	494
3. Založení a vznik pracovního poměru	496
4. Úprava pracovnělékařských služeb	499
5. Délka zkušební doby	504
6. Zrušení pracovního poměru ve zkušební době	505
7. Opakování pracovního poměru na dobu určitou	506
8. Pravidelné pracoviště	508
9. Náhrady zaměstnanců uvedených v § 109 odst. 3 zákoníku práce na cestovní náhrady a na náhrady při přeložení nebo při přijetí do zaměstnání	509
10. Cestovní náhrady při cestách spojených s realizací pracovní pohotovosti	511
11. Právní úprava stravného, zahraničního stravného a základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely cestovních náhrad	511
12. Dohoda o skončení pracovního poměru	512
13. Podmínky pro platné dání výpovědi z tzv. organizačních důvodů	514
14. Podmínky pro dání výpovědi pro neuspokojivé pracovní výsledky	517
15. Povaha právní úpravy smluvního odstupného	518
16. Skončení pracovního poměru se zaměstnancem odvolaným z funkce obsazované jmenováním	519
17. K posuzování nároku na plat za práci přesčas při výkonu práce ve svátek, který připadne na jinak všední pracovní den zaměstnance odměňovaného měsíčním platem	521
18. Podmínky pro zařazení do platové třídy	522
19. Zápočet dob pro účely stanovení platového stupně	525
20. Výjimečné zařazení zaměstnance do platové třídy bez splňování kvalifikačního předpokladu stupně vzdělání	529
21. Podmínky vzniku nároku na příplatek za vedení při zastupování	532
22. Souběh nároků na příplatky	533
23. Nároky řidičů služebních motorových vozidel organizačních složek státu na plat a další náležitosti	534
24. Pracovní pohotovost ve svátek, který připadne na jinak všední pracovní den v době stanovené pracovní doby zaměstnanců působících v organizačních složkách státu	535
25. Doby rozhodné pro vznik nároku na dovolenou	536
26. Odměna při vzniku nároku na starobní důchod před dosažením důchodového věku	538
27. Počítání času v pracovněprávních vztazích	538
28. Účinnost právních předpisů	539

VI. VYBRANÉ VZORY PRACOVNĚPRÁVNÍCH ÚKONŮ

Vzory	541
-------------	-----